

17.12.2014 vláda SR schválila dlho očakávaný nový zákon o odpadoch, ktorý by mal priniesť do odpadového hospodárstva Slovenska zásadnú zmenu smerom k recyklačnej spoločnosti. V mesiacoch august až november 2014 zákon absolvoval tzv. vnútrokomunitárne pripomienkové konanie (pripomienkovanie členských štátov na úrovni EÚ). Zákon bude následne smerovať do Národnej rady SR.

V r. 2020 musí Slovensko recyklovať 50 % komunálneho odpadu. Aby splnilo tento spoločný cieľ EÚ, potrebuje systémovú zmenu v odpadovom hospodárstve, inak hrozí platenie pokút. Patríme medzi najhoršie krajiny EÚ, dnes skládkujeme viac ako 70 % odpadu, čo je hanba na úrovni Európy, nevyužitý potenciál pracovných miest a zdrojov, ktoré musíme dovážať na úrovni Slovenska. Nový zákon o odpadoch je preto nevyhnutný.

Únia miest Slovenska hodnotí nový návrh zákona o odpadoch jednoznačne pozitívne a vníma jeho prínos pre obce a mestá. Rovnako si uvedomuje naliehavú potrebu systémovej zmeny v odpadovom hospodárstve na Slovensku. Nezabúda však aj slabé miesta zákona (uvedené nižšie), ktoré ešte treba dopracovať. Informácia pre médiá Únie miest Slovenska je v prílohách tohto článku.

Až 77 % komunálneho odpadu Slovensko v súčasnosti ukladá na skládky. Miera recyklácie je len okolo 13 % a na tejto úrovni už stagnuje niekoľko rokov. Ak nepríde rýchla zmena vážne hrozí, že Slovensko nesplní povinnosť recyklácie 50 % komunálneho odpadu v r. 2020, ktorá vyplýva z čl. 11 smernice 2008/98/ES o odpade. A teda hrozí platenie pokút. Treba si uvedomiť, že na dosiahnutie cieľa máme už len 6 rokov. Čím neskôr začneme prijímať účinné opatrenia, tým bude musieť byť nábeh ráznejší a preto ťažšie realizovateľný.

Slovensko patrí z hľadiska recyklácie odpadu ku krajinám na chvoste Európskej únie. Menej recykluje už len Malta a Rumunsko.

Potrebnú systémovú zmenu by mal priniesť nový zákon o odpadoch. Tento zákon je prínosom najmä pre obce, pretože odbremení ich rozpočty od finančne náročného zabezpečovania

triedeného zberu. Túto povinnosť, ako je tomu vo väčšine štátov Európy, presunie zákon cez rozšírenú zodpovednosť na priemysel. Obce budú motivované triediť odpad, pretože čím viac vytriedia, tým im menej ostane zmesového odpadu, ktorý musia platiť.

Netreba však zabúdať na slabé miesta v navrhovanom zákone i v celom systéme, ktoré bude potrebné bezodkladne riešiť, ako napr. definovanie štandardov alebo obvyklých nákladov triedeného zberu, najnižší poplatok v EÚ za uloženie odpadu na skládky, ktorý nemotivuje obce k inému ako k skládkovaniu atď.

Hoci sme členským štátom vyspelej Európy, v oblasti odpadového hospodárstva sa správame ako rozvojová krajina. Potrebujeme nový zákon o odpadoch, zmenu systému, myslenia ľudí a prístupu obcí. Potrebujeme riešiť tiež zhodnocovanie bioodpadu (napr. na bioplyn), ktorého je v komunálnom odpade približne 40 %, ďalej sú problémom aj čierne skládky a odpadky v krajine. Je nevyhnutné zvýšiť poplatok za skládkovanie minimálne o 100 %, čo pri novom systéme triedeného zberu nenavýši významne náklady obciam skôr naopak. Taktiež treba rozvinúť centrá opätovného použitia na opravu a predaj funkčných elektrických zariadení, nábytku, šatstva za nízke ceny a pod. O. z. CEPTA vždy presadzovalo, aby sa navýšená časť skládkového poplatku vrátila späť obciam vo forme podpory projektov na predchádzanie vzniku, zvýšenie opätovného využitia a recykláciu odpadu v obciach, vrátane bioodpadov v čom budú pomáhať aj EÚ fondy cez operačný program OP KŽP 2014-2020.

Kompletný materiál návrhu nového zákona o odpadoch predložený na rokovanie vlády dňa 17.12.2014:

<http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=24149>

Znenie návrhu zákona o odpadoch, ktorý bol podaný na pripomienkovanie v rámci EÚ môžete nájsť tu:

<http://ec.europa.eu/enterprise/tris/en/search/?trisaction=search.detail&year=2014&num=424>

Diskusnú reláciu na rádiu Lumen k predstaveniu zmien, ktoré prinesie nový zákon o odpadoch

si môžete vypočuť v archíve rádia Lumen na: <http://www.lumen.sk/archiv.html> . Diskusia bola odvysielaná 13.1.2015 medzi 11.00 a 12.00 v rámci relácie Občan.